

Het stadsbestuur voldeed aan dit verzoek en schreef op 15 februari 1805 een brief aan het Staatsbewind. In navolging van de commissie sprak het daarin over de 'willekeurige en eigendunkelijke handelwijze' van de Classis Edam, die volgens de vroege vaderen inging, zowel tegen de genoemde resoluties als tegen de toerbeurttenregeling van de Noord-Hollandse Synode, volgens welke de Synode in 1805 moest worden gehouden te Edam. Het stadsbestuur achtte zich door de handelwijze van de Classis verkort in de rechten die Edam sedert de Reformatie in 1572 had bezeten. Daarom verzocht men het Staatsbewind in deze geen beslissing te nemen voordat het stadsbestuur daarover zou zijn gehoord¹⁹.

Reeds enkele dagen later berichtte het Staatsbewind dat de ingezonden brief in behandeling zou worden genomen zodra de Classis haar verzoek tot het houden van een Synode te Monnickendam zou hebben ingediend²⁰. Nadat dit was gebeurd maakte het Staatsbewind op 7 juni 1805 bekend dat de vergadering van de Noord-Hollandse Synode in juli a.s. werd toegestaan, met dien verstande echter, dat anders dan was verzocht deze in overeenstemming met de resoluties van de Staten van Holland zou worden gehouden in *Edam*. Tegelijkertijd werd een commissaris-politiek benoemd²¹.

De Classis was vanzelfsprekend weinig gelukkig met dit besluit. Bovendien beseftte zij zeer goed dat hierop grote invloed was uitgeoefend door de brief van het Edamse stadsbestuur, waarvan zij de inhoud kende. Zij was vooral verontwaardigd over de door het stadsbestuur gebezigde term 'willekeurige veranderingen'. Daarom wendde zij zich op 26 juni 1805 tot het Staatsbewind met een bezwaarschrift, 'doleantie' genaamd, onder vermelding van de redenen die de Classis tot haar handelwijze had gebracht. Het verplaatsen in 1798 van de classicale vergaderingen naar Purmerend en Monnickendam was volgens haar beslist geen gevolg geweest van de 'politieke denkwijze in dien tijd, enkel om het aangenomen leerstelsel der gelijkheid te handhaven en met kracht voor te staan'.

19. Stad Edam, Inv. 75 m, brief-stadsbestuur Edam aan het Staatsbewind d.d. 15 feb. 1805.

20. Stad Edam, Inv. 75 m, brief-Staatsbewind aan stadsbestuur Edam d.d. 18 feb. 1805.

21. Cl. Edam Inv. 11, Hand. 17 juni 1805; Stad Edam Inv. 65 t, Resol. stadsbestuur 14 juni 1805.